

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

KOMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Meerkkerk; Ds. H.C. van der Ent, Dordrecht-Centrum; Ds. H. van Leeuwen, Driebergen; Ds. L.W. van der Meij, Zaamslag; Ds. D. Slagboom, Katwijk aan Zee; Ds. M.C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; Ds. M. Vlietstra, Bunschoten; Ds. P. van Zonneveld, Doornspijk; A. Beukers, Alphen a.d. Rijn en Joh. van der Lee, Alphen a.d. Rijn.

REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
4231 BP Meerkkerk. Telef. 01837-1357

ADMINISTRATIE

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 01720 - 74202, postrek. 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen a/d Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,25 per mm. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

”en als nieuwgeboren kinderkens zijt zeer begerig naar de redelijke, onvervalste melk, opdat gij door dezelve moogt opwassen...”

1 Petrus 2:2

Een van de meest sprekende kenmerken van het leven der genade is de begeerte naar het zuivere Woord van God. 't Is wonderlijk, dat juist de Apostel Petrus zoveel schrijft over de betekenis van het Woord Gods bijzonder voor het geestelijk leven. Bij alle bevinding, die hij zelf ondervonden had, heeft juist dat Woord zo'n bijzondere betekenis voor hem gekregen. In bovenstaande woorden getuigt hij van het begerig zijn naar dat Woord. Eenvoudig is hier het beeld. Een pasgeboren kind wordt in het leven gehouden met melk. Het blijft niet verborgen in de regel, wanneer dat kleine kind voedsel nodig heeft. 't Is meestal spoedig te horen aan geluiden, die uit de wieg klinken. De moedermelk is het natuurlijke voedsel voor dat kind. Dat voedsel komt overeen met de behoeften. Alles wat dat kind nodig heeft om te groeien zit er in. Zonder die melk blijft het klein en zwak. Geen echte moeder zal haar kind daarom dat voedsel willen onthouden. En hoe is het met een geestelijk nieuwgeboren kindeke? Ook dat heeft voedsel nodig om tot wasdom te komen. Een nieuwgeboren leven schreit om datgene, wat de Heere gebruikt om dat leven te onderhouden. Om het ook te verdiepen en te funderen. Om het waarachtig vruchten uit God te doen dragen in de geestelijke kennis van een Drieënig God een een wandel in het licht.

U moet er eens op letten, dat de Apostel hier geen van de kinderen Gods uitsluit. Petrus vergelijkt al de gelovigen in de verstrooiing met nieuwgeboren kinderkens. Niet maar alleen degenen, die nog maar net tot bekering zijn gekomen. Ook degenen, die reeds jaren op de weg der genade zijn.

Er zijn wel plaatsen in Gods Woord, waar duidelijk onderscheiden wordt tussen standen in het geestelijk leven. Een klein kind is niet gelijk een oud man. Doet een jong iemand al direkt de taal van een grijsaard horen op geestelijk gebied, dan moet wel eens een vraagteken gezet worden!

Maar hier wil de Heere laten zien, dat al de kinderen Gods tóch weer "kinderkens" blijven. Zij groeien - behoren dat althans niet te doen - nooit uit boven de begeerte naar het Woord Gods. Zij moeten dáárin maar klein blijven. Let wel: dáárin.

Bent u al zo'n kind? Kent u het beginsel van het nieuwe leven waarachtig in uw hart? Een kind worden we alleen door geboorte, een geestelijk kind alleen door geboorte van boven.

Vrucht van het herscheppend werk van de Heilige Geest, dat onwederstandelijk in het uur der wedergeboorte een dode zondaar levend maakt. Daartoe gebruikt de Heilige Geest ook reeds het Woord van God, dat met kracht het hart aangrijpt.

Erg als u daarbuiten staat! Zelfs het minste levensbeginsel mist. Zoek het dan nu nog, zolang de Heere dit Woord laat prediken. Maar... was het niet zo, dat al aanstonds de begeerte uitging naar dat onvervalste Woord? Een "groter" kind kan later wel eens jaloers zijn op een "kleiner" kind, zoals het laatste in de eerste tijd het Woord Gods

naloop, daaruit geleerd wordt, leven krijgt, enzovoort. Och, misschien staat die grootheid wel eens veel in de weg. We zijn in dit opzicht nooit klein genoeg. Wel altijd te groot.

Zo'n kind kan het in het begin soms niet begrijpen, dat de Apostel Paulus deze woorden als vermaning spreekt. Haast zou hij geneigd zijn om te zeggen, dat zo'n vermaning niet nodig is.

En tóch: zijt zeer begerig. Bij een klein kind kan er wat aan schelen. Ik bedoel aan de gezondheid. Maar zo'n geestelijk kindeke heeft heel veel gebreken. Weinig ootmoed en veel hoogmoed. Tussenkomen zonden, die de begeerte verbreken. Waar hier beginnen en eindigen? De lijst is zo lang... en het duurt meestal niet lang of ze moeten ontdekken, dat deze vermaning wel zeer nodig is.

En... vooral toch om begerig te zijn naar de onvervalste melk van het Woord van God. Immers het blijkt, dat de geestelijke kinderen te vaak met een enkel bestanddeel van het Woord willen doen. En feitelijk vervalst dat het Woord. Zo bijvoorbeeld als ze wel begerig zijn naar een enkel vertroostend of bemoedigend woordje. Echter niet naar de onderwijzingen en ontdekkingen in dat Woord van eigen schuld, de veelheid der ongerechtigheden, de verdorvenheid van het vlees. 't Gaat om de begeerte naar Gods Woord in Wet en Evangelie. Beide heeft het nieuwe leven nodig om op rechte gronden op te wassen.

Moest er zo niet een begeerte zijn naar de redelijke melk van Gods Woord dus? Zoekt het toch, kinderen Gods. Hoe gemakkelijk kunnen sommigen het onderwijs uit Gods Woord missen en dat Woord op zijn plaats laten.

Diepe schaamte voor God is dan ook vrucht van de verootmoediging door de Heilige Geest. Hoe wordt dan in verbrokenheid dat Woord weer opgezocht om daaruit onderwezen te worden. Ja, reeds die verootmoediging werd door middel van dat Woord gewerkt door Gods Geest. Om maar plaats te maken voor Christus en al de schatten, die in Hem verborgen liggen.

Dan is het geen "misschientje", dat Petrus hier uitspreekt. Hij wil niet zeggen: 't zou nog eens kunnen zijn, dat de nieuwgeboren kinderkens opwassen door het geestelijk voedsel van het Woord van God.

Wél hebben ze zelf niet altijd geestelijk verstand van wat "opwassen" betekent. Ook kunnen ze de weg, waarlangs dit gebeurt niet altijd bekijken.

Een boer weet wel, dat het geen kwaad kan voor zijn tarwe op het veld, als er eens een langere tijd schraal weer is. Het gewas wordt sterker en wortelt naar beneden. Een tijd van waarachtig geestelijke ontdekking is nuttig juist om op te wassen.

Onderzoekt u in deze dingen. Kunt ge het gemakkelijk stellen met éénmaal - zonder noodzaak - te gaan naar Gods huis? Was nooit in u die brandende zielsbegeerte om uit het Woord onderwezen te worden? Helaas is dan het antwoord op de vraag hoe het er met u voorstaat door uw eigen leven beantwoord! Gij hebt het Woord ontvangen om er dan heden nog Gods Aangezicht mee te zoeken. En wordt uw hart met duizend vragen van vertwijfeling aangevallen of ge wel het ware leven kent, houdt aan op dit Woord. Gij zult het bevinden, dat dit Woord waar is. De Heere was het aan u niet verplicht "op-

Van de administratie

Reeds verschillende keren ontvang ik nummers van ons blad retour, die bestemd zijn voor de fam. G. Kalkhuis, die varen op het m.s. "Coda". Het waladres was voorheen Pierebaan 10 te Monnickendam en is later gewijzigd in Postbus 99610 te Veghel. Wie kan ons aan het juiste adres helpen?

Aan giften hebben we f 129,50 ontvangen en tevens een gift van f 12,50 voor de ontmoetingsdag van iemand die niet kan komen, maar van harte met ons meeleeft. De opbrengst van de ontmoetingsdag in Sliedrecht bedroeg dit keer f 12.437,-, terwijl we daar ook nog 2 nieuwe abonnees konden inschrijven. Voor dit alles weer heel hartelijk dank.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn, tel. 01720-74202, giro 704350.

Van de redactie

1. **School voor Dundas en Hamilton.** Bij een bezoek ontving ik een gift van f 100,- voor deze school, wat ons zeer goed deed. Er werd bij gezegd: voor uw school. Hartelijk dank.

2. **Filemon.** Het boek van Ds. Van der Ent is verschenen onder de titel Overdenkingen rondom een weggelopen slaaf. Ik had een behoorlijk aantal voorbestellingen genoteerd. Deze worden nu uitgevoerd. Het is mogelijk dat bezoekers van de ontmoetingsdag dáár al een of meer exemplaren van het boek gekocht hebben en dat niet aan mij hebben doorgegeven. Om te voorkomen dat er nu via de uitgever toezending van het bestelde volgt vraag ik dringend mij **per omgaande** telefonisch even te melden, dat men al voorzien is. Dat geldt dus alleen degenen, die de boeken al bezitten zonder dat nog gemeld te hebben, wat sommigen wel gedaan hebben. Dus wanneer ik niets hoor zorgt de uitgever zeer spoedig voor de afwerking van de bestellingen.

B.

wassen" te geven, maar Hij schenkt het om Zichzelf naar Zijn Woord.

*"Want d' oop'ning van Uw woorden zal gewis,
Gelijk het licht, het donker op doen klaren".*

D. Slagboom.

Onze 27e ontmoetingsdag

Het was zaterdag 28 april j.l. voor de vrienden en vriendinnen van Bewaar het Pand weer een bijzondere dag. Velen hebben naar die dag uitgezien. Zulke dagen zijn voor hen hoogtepunten. Zij komen uit alle streken van het land naar dezelfde plaats van samenkomst, met hetzelfde doel.

Het doet de organisatoren van de ontmoetingsdagen goed, dat de belangstelling voor deze dagen bestendig is en dat ook vele jeugdigen die dagen bezoeken.

We hebben veel te danken aan de medewerking van de kerkeraad van Sliedrecht-centrum, die telkens weer het mooie kerkgebouw voor dit doel beschikbaar stelt. En ook aan de spontane medewerking van de koster van deze kerk. De koster heeft bij de voorbereidende werkzaamheden een eigen plaats. Bereidvaardig helpt hij aan het welslagen van zo'n ontmoetingsdag mee. Hij wordt daarin bijgestaan door een aantal trouwe hulpen, die buiten de uren van samenkomst gereed staan om koffie in te schenken enz.

De weersgesteldheid was in de voorafgaande week bijzonder gunstig en ook op de dag zelf. Mogelijk is dat bevorderlijk geweest voor de opkomst, die deze dag verblijvend groot was. We waren zelf met onze reisgenoten mee van de eerste bezoekers, waardoor we in de gelegenheid waren velen te begroeten. Het doet steeds weer goed oude vrienden en bekenden de hand te drukken. Velen hebben al heel wat ontmoetingsdagen meegemaakt. Steeds weer vallen ouderen weg, die er niet meer zijn of niet meer kunnen komen, maar jongeren nemen hun plaats in. Dat is een hoopvol teken.

Om half elf begon de morgensamenkomst. Eerst kwamen er enkele mededelingen. Daarna zongen we Ps. 119 : 25, 32 en 33. Gelezen werd Mattheüs 28 : 9 - 20. Na het gebed was er het welkomstwoord.

Naar aanleiding van het voorgelezen Schriftgedeelte werd een kort openingswoord gesproken. Vooral het laatste vers vroeg bijzonder de aandacht: **En ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld.** Amen. Dit laatste gedeelte van het evangelie van Mattheüs is erg bemoedigend. Trouwens het hele hoofdstuk. We moeten dat zien in het licht van wat voorafging. De Heere Jezus had alles volbracht en de dood overwonnen. Hij verscheen aan de Zijnen. Hij zou straks heengaan. De Zijnen zouden achterblijven. Zij bleven nog in de strijd. Die strijd is er alle eeuwen geweest en zal er blijven. Die is van allerlei aard. Die is in Rusland voor de kerk weer anders dan in ons land. Die is in het noorden of in het zuiden of waar ook soms van die aard dat het is alsof de Heere geweken is en men als eenzamen is achtergebleven. Het is altijd zo geweest dat alles in de weer is het werk des Heeren te bestrijden, ten onder te brengen. Maar juist met het oog daarop is dit laatste woord van de Heere Jezus van zo grote betekenis. Met nadruk spreekt Hij: **En ziet.** En dan heeft elk woord dat Hij verder zegt grote waarde. Hij is wel heengegaan, maar Hij waakt en regeert. Hij bestuurt alles en Hij is met de Zijnen. Dat is een belofte die onder alle omstandigheden geldt en die van kracht blijft totdat Hij wederkomt op de wolken des hemels. Dit is een boodschap tot bemoediging van de kerk des Heere en voor al Gods kinderen. Dit woord moet altijd weer verkondigd worden en voor ogen gehouden worden. Dan mag de vrucht zijn, dat het met Amen wordt beantwoord.

We zingen Ps. 36 : 2. Daarna is het woord aan Ds. P. den Butter van Middelharnis. Hij las Lukas 9 : 28 - 36 en sprak over deze woorden: **Hoort Hem.** Naar we hopen kunnen we in het volgende nummer een samenvatting opnemen van de hand van de spreker zelf. Daarnaar willen we dus verwijzen. Aan het einde van zijn rede liet hij zingen Ps. 19 : 4 en 6. Onder het zingen werd gecollecteerd.

Hierna kreeg Ds. G. Bouw van Scheveningen gelegenheid om een slotwoord te spreken. Hij sprak over Jesaja 53 : 10b: en het welbehagen des Heeren zal door Zijn hand gelukkiglijk voortgaan. Het is een woord van troost en bemoediging. Er is veel dat met zorg vervult. De zonde en ongerechtigheid nemen toe. Waar gaan we heen? Er is één troost: het welbehagen des Heeren zal voortgaan. Als we zien op het kerkelijk leven, ook op eigen kerkelijk leven, 150 jaar na de afscheiding, dan is er zorg en droefheid. Hoe langer hoe meer. Er is wel reden om zulke dagen als deze te houde, om elkaar vast te houden. We zitten met andere zaken dan vroeger. Toen ging het om een nieuwe bijbelvertaling enz., nu om zaken als homofilie, ongehuwd samenwonen, de vrouw in het ambt. Wat moeten we doen? Als het van ons afhangt komt er niets van terecht.

Het leven van Gods kinderen kan aangevalen worden. Er kwam niets van terecht als de mens zelf het Pand moest bewaren. Het welbehagen des Heeren zal voortgaan. Dat woord welbehagen stoot door naar de diepste oorzaak van de zaligheid van al Gods kinderen.

Zondaren worden zalig, omdat God het gewild heeft, omdat de Heere daarin van eeuwigheid lust heeft gehad. Alles vloeit voort uit het welbehagen. Door Zijn hand, door het Middelaarswerk, zal het welbehagen voortgaan. Het zal gelukkiglijk voortgaan. De engelen hebben ervan gezongen bij de geboorte van de Heere Jezus. Bij de doop in de Jordaan was er de stem: Deze is Mijn geliefde Zoon, in Dewelke ik al Mijn welbehagen heb. Bij de verheerlijking

op de berg was het weer zo. Het welbehagen zal voortgaan. Dat hangt van de Heere alleen af. Dat is de vastheid.

Wat er ook gebeurt, de Heere zorgt voor Zijn werk. De Heere gaat door met Zijn werk, ook vandaag, in het leren kennen en meer leren kennen van Christus. Het kan ook voor de grootste der zondaren.

Hierna gaat Ds. Bouw voor in dankgebed. We zingen Ps. 89 : 8. De pauze is aangebroken. Het is al ongeveer half één.

In het volgende nummer hopen we op de ontmoetingsdag terug te komen.

B.

Uit het land van de Bijbel 20

C. HET BEDRIJFSLEVEN.

I. Klimaat en tijdverdeling.

I. Het klimaat (vervolg).

We willen nu nog een en ander vertellen over de "dauw", die in het Oosten zeer overvloedig kan zijn.

Nu lezen we in Spreuken 3 vers 20 van de "dauw" en wel, dat "de wolken dauw druppen".

Zie, dat is voor ons, "Westerlingen", onbegrijpelijk. Want hier in het Westen van Europa valt er nooit dauw in een bewolkte nacht; alleen in heldere en geheel onbewolkte nachten. Dauw is immers vocht, dat de lucht bevat bij warm weer. Wordt dan de lucht koeler, dan laat zij een deel van haar vochtigheid neerdruppelen. Het kan er dan zelfs op lijken, alsof het erg geregend heeft. En dat is voor de Oosterling een welkome verkwikking, dus ook voor Kanaän, dat dicht bij de hete luchtstreek ligt.

Even zij nog opgemerkt, dat men daar slechts twee jaargetijden kent: de wintertijd van oktober tot maart en de zomertijd van april tot september. Maar dan wordt de zomerhitte des nachts wat gematigd door een overvloedige dauw. Want er zijn dan zes maanden van volslagen droogte, waarin er geen regen valt en wel van begin mei tot midden oktober. Wanneer dan de zon gedurende die tijd en in een onbewolkte hemel brandend schijnt, is de lucht dus zeer uitputtend en dan zou er niet veel groen meer op 't land overblijven. Maar wanneer in de tweede helft van augustus en in de maanden september en oktober de Westenwinden weer komen, zo brengen die een grote voorraad vocht uit de Middellandse Zee. En dan kunnen de nachten echt koud zijn. Daarom is 't begrijpelijk, toen Jacob tot Laban zei: "Ik ben geweest, dat mij bij dag de hitte verteerde en bij nacht de koude en dat de slaap van mijn ogen week." Daarom kan er in feite beter gesproken worden van "nachtmist". Zij brengt veel water mee. Denk aan Gideon, toen hij een wollen vlies op de vloer legde tot een teken van zijn gevraagde overwinning op zijn vijanden en nu de Heere vroeg, dat er dauw alleen op het vlies zou komen. En toen dit gebeurde, wrong hij het vlies uit en het was een schaal vol water. Dat is voor ons als onbegrijpelijk, afgezien van 't feit dat het een "wonder" was.

Genoeg echter nu over de rijke zegen van de "dauw des hemels" voor Israël.

Maar van welk een rijke betekenis is zij ook voor thans. Treffende voorbeelden zijn te noemen uit Gods Woord. Slechts enkele, als voorbeelden van geestelijke zegen!

Psalm 133 vers 3: "Het is gelijk de dauw des Hermons, die nederdaalt op de bergen Sions."

De zegen, welke Izaak zijn zoon Jacob gaf ten opzichte van het "eerstgeboorterecht": "Zo geve u dan God van de dauw des hemels en de vettigheden der aarde en menigte van koren en most."

Micha 5 vers 6: "En Jacobs overblijfsel zal zijn in het midden van vele volken, als een dauw van de Heere, als droppelen op het kruid."

En . . . om nu de zegeningen samen te vatten en te wijzen op de GEVER Zelf, dan willen we herinneren aan Micha 5 vers 7, waar de profeet de Heere sprekende invoert met Zijn belofte: "IK ZAL ISRAËL ZIJN ALS DE DAUW."

Lezer(es), moogt ook u delen in die kostelijke geestelijke zegeningen van Israël's God?

Dat is: in de zegen van Zijn ontdekkende genade?

In de zegen van Zijn onderwijs over de "uitgangen" van het hart naar de enige en volkomen Zaligmaker? En naar de kennis

van Hem Zelf in Zijn noodzakelijkheid, dierbaarheid, algenoegzaamheid en gepastheid?

Is Hij ook voor u geworden als: "Ik zal Israël zijn als de dauw!"?

Ten slotte nog iets over "WATERLEIDINGEN", die men legde in streken, waar weinig "wellen" gevonden werden, welke juist van ouds af levensvoorwaarden waren. Zij worden niet, zoals wel gemeend is, aan de "landbouw" ontleend.

Het oorspronkelijke woord is "apheek", dat 18 keer in het Oude Testament voorkomt. Het is terug te vinden in "plaatsnamen": bijv. AFEK bij Bethhoron en AFEKA bij Hebron. "Apheek" is afgeleid van het Hebreeuwse woord "aphak" met de betekenis van "terughouding" of "dwingen". We vinden het terug in Genesis 45 vers 1, waar we lezen: "Toen kon Jozef zich niet langer bedwingen." D.w.z. "terughouden".

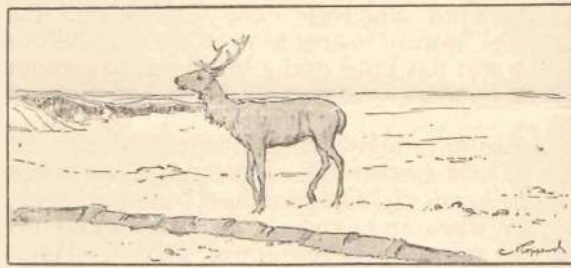
Zo was dan het doel van zulke waterleidingen, dat zij het water tegenhoudt en in een bepaalde richting doet stromen, zoals naar de stad Jeruzalem. Zo werden ook vijvers en regenputten met elkaar verbonden.

Welnu, deze betekenis voor ogen gehouden, krijgt het bekende vers twee van psalm 42 zulk een treffende overeenkomst met de beleving van Gods kinderen.

En dat is:

*"Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen,
Alzo schreeuwt mijn ziel tot U, o God!"*

En nu staat er in onze vertaling: "Gelijk een hert schreeuwt 'naar' de waterstromen. Maar het Hebreeuwse woord "al" wijst veel sterker heen naar het voorzetsel: "over" of "boven", zodat we dus de vertaling krijgen: "Gelijk een hert schreeuwt 'boven' de waterstromen", of "boven de waterleiding." En wat is hier nu de zo teleurstellende zaak voor het schreeuwende hert vanwege de dorst? Wel, het hóórt het klotsen van het stromende water, maar . . . het kan er niet bijkomen. U ziet dat duidelijk afgebeeld op de tekening.

Een waterleiding

En dat is nu ook de smartelijke beleving van David vanwege de achtervolging van zijn vijanden, dat hij nu zo sterk verlangt naar zijn God, naar het opgaan naar Gods huis om daar Zijn Naam te verhogen, maar . . . dat hij daar nu niet kan komen.

O, is dat ook niet de smartelijke beleving voor de "bestreden harten"?

Ja, welke bange bestrijdingen kunnen zulke aangevochtenen hebben, zoals: u is geen echt kind van God; voor u is geen heil, u bedriegt uzelf! En wat al niet meer de "binnenpraters" voor hun voeten werpen. En dan toch dat innige verlangen naar de Heere en nog weer eens echt te mogen "kerken"!

Maar dan gebeurt het wel eens, dat u de zaken wel klaar ziet liggen, namelijk: wie de Heere is voor Zijn volk, maar . . . dat u er niet bij kunt komen. O, dan kan het verlangen naar de Heere en naar Zijn heil zo sterk worden, nietwaar?

Wel, die zal de Heere toch niet laten staan en ledig wegzenden. En al verbergt Hij wel eens smartelijk Zijn vriend'lijk Aangezicht, Hij vergeet hen toch niet, o neen! Dan komt Hij het weer zo heerlijk waar te maken; want de Heere beloofde aan Zijn verdrukte kerk in Jesaja 54 vers 7:

"Voor een kleinen ogenblik heb Ik u verlaten, maar met grote ontfermingen zal Ik u vergaderen!"

Ja, er kunnen wel eens tijden in het leven van Gods kerk voordoen, dat het zeer donker is. En dan denken we aan psalm 126, waar we de wedergekeerden uit Babel horen smeken:

"O Heere, wend onze gevangenis, gelijk waterstromen in het Zuiden."

Ja, het was toch wel een zeer grote weldaad geweest, dat zij uit het land van de 70-jarige ballingschap mochten terugkeren naar hun vaderland en de oude rijke Godstad weer mochten betreden!

Helaas! Wat werden de wedergekeerden ontzaggelijk tegengewerkt bij de herbouw van stad en tempel. "Wend onze gevangenis." Geldt dat ook thans niet van de kerken? En dan maken die wedergekeerden daarbij een vergelijking, namelijk: "Gelijk waterstromen in het Zuiden." Het "Zuiderland" is de streek beneden Hebron, welke zeer droog en waterarm was. Dan moest dus dit land ook "bevochtigd" worden. En dan hebben we zeer zeker ook hier te denken aan zulke "waterleidingen".

Welnu, ook hier dus het treffende beeld van "verkwikking" ten opzichte van de "geestelijke gesteldheid" van Gods Kerk! Zoals we lezen in psalm 63, waar David zijn verlangen uitspreekt naar Zijn God en wel ... "in een land, dor en mat, zonder water." Zo kan het metterdaad gesteld zijn met de dorstigen naar het levende water, waarvan Christus sprak tot de Samaritaanse vrouw. En hoe heeft de Borg Zelf uitgeroepen aan het kruis: Mij dorst! Maar dan laat de Heere zijn volk niet van dorst omkomen! O neen! Hij zal het heerlijk waarmaken, hiër, maar ook èëns volkomen: "Ik zal de dorstigen geven uit de fontein van het water des levens, voor niet!"

Dr. van Leeuwen.

Vrouwen in de kerk 2

3. Het algemene priesterschap

We horen nogal eens de stelling: als vrouwen het essentiële (wezenlijke), de genadegave van Christus krijgen, dan is principieel de weg naar het bijkomende, het officiële ambt, open.

Deze gedachtengang, die ook onder ons niet vreemd meer is, vinden wij in dit boekje, als de mening van prof. dr. A.J. Bronkhorst: "Als het juist is, dat binnen het algemeen priesterschap der gelovigen (1 Petr. 2 : 5, 9 - v.d.M.) ook de vrouw betrokken is in de - aan de gehele gemeenschap opgedragen - Christusrepresentatie, en zij ook delen mag in de door de Geest geschonken charismata, terwijl het ambt binnen de gemeente kan worden getypeerd als Christusrepresentatie en erkend charisma, dan kunnen eventuele bezwaren tegen de vrouw in het ambt niet in het Bijbelse karakter van het nieuw-testamentische ambt gelegen zijn."

Eenvoudiger gezegd:

1. De vrouw deelt in het algemene priesterschap van de gelovigen (1 Petr. 2 : 5, 9).
2. Aan de gehele gemeente zijn charismata (bijzondere genadegaven) gegeven, dus ook aan de vrouw.
3. De gehele gemeente, dus ook de vrouw, moet Christus vertegenwoordigen.
4. Het ambt is
 - a. de representatie (vertegenwoordiging) van Christus in een gemeente en
 - b. een door de gemeente erkend charisma.

Uit deze konstateringen besluit prof. dr. A.J. Bronkhorst dan: dat bezwaren tegen de vrouw in het ambt niet ontleend kunnen worden aan de nieuw-testamentische opvatting van het ambt.

Ds. van Sliedregt geeft hierop het volgende commentaar:

"Hier de kern! - Als het juist is!"

Maar we menen dat het ónjuist is op deze gronden te konkluderen tot een bijbels verantwoord toelaten van de vrouw in het ambt. Binnen het algemeen priesterschap der gelovigen is de vrouw betrokken. Ook deelt zij in de charismata. Toch kwam de vrouw niet in het regeerambt. Zo heeft de Heilige Geest dat duidelijk geopenbaard. Het ambt als Christus-representatie en erkend charisma is mannen gegeven, zonder ook maar enigszins tekort te doen aan het charismatische ambt waarin ook vrouwen staan".

4. Gelijkwaardigheid en ongelijkheid

De discussie over de vrouw in het ambt is in vele kerken allang beëindigd. Heeft het nog wel zin om "oude koeien" uit de sloot te halen? Drs. C. van Sliedregt vindt van wel. Vooral een nieuwe generatie moet weten waarom wij de vrouw in het ambt afwijzen. Het gaat er niet om om een oude traditie te handhaven. Het gaat niet om een zweren bij een achterhaalde patriarchale structuur van

samenleving waarin de vrouw slechts een "hulpje" is tegenover de man, een samenlevingsvorm waarin de vader, de man domineert. Vanaf de schepping is er onderlinge betrokkenheid geweest van de man op de vrouw en omgekeerd. In die onderlinge betrokkenheid bleef echter ieder zijn eigen plaats behouden. Er wordt dan gewezen op twee teksten die de onderlinge relatie man-vrouw als schepsel Gods, als beeldrager Gods, kenmerken.

- a. De gelijkwaardigheid van man en vrouw blijkt uit Gen. 1 : 27: "En God schiep de mens naar Zijn beeld; naar het beeld van God schiep Hij hem; man en vrouw schiep Hij ze".
- b. De ongelijkheid, met de schepping gegeven, tussen man en vrouw blijkt uit Gen 2 : 18: "Ook had de HEERE God gesproken: Het is niet goed, dat de mens alleen zijn; Ik zal hem een hulpe maken, die als tegen hem over zij".

Een hulpe tegenover haar man. Daarmee wordt zij niet achtergesteld bij de man, maar krijgt zij haar eigen ereplaats. Zij is als "hulpe" betrokken op de man, is voltooiing van de schepping, maar heeft als "hulpe" tegelijk haar zelfstandige aard, plaats en structuur. De vrouw heeft een andere, zij het geen mindere plaats gekregen dan de man. Zij is hulpe tegenover haar man. Een hulpe in dienende liefde. Gelijkwaardig en toch "onderdanig".

Onderdanigheid: Een belast woord. Ja, dat weten we. Ook een dikwijls verdacht gemaakt woord. Het past niet meer in onze atmosfeer. Het wekt de lachlust op. Toch zou het een aantasting zijn van de Godsopenbaring indien het hoofd-zijn van de man en het onderdanig-zijn van de vrouw beschouwd werd als achterhaald.

Vele theologen weten met dit soort verhoudingen geen raad meer. Het onderdanig zin van de vrouw moet volgens hen worden beschouwd als een uitvloeisel van de toenmalige, uitgesproken patriarchale structuur van de samenleving. Platweg gezegd: In het Oude Testament was de man de baas en de vrouw zijn slavin. We weten nu wel beter. Bezwaren tegen de vrouw in het ambt vloeien dus voort uit een zweren bij het patriarchale model en een gebrek aan souplesse om open te staan voor nieuwe inzichten.

5. Herstel van de scheppingsorde

Wat zijn dan die nieuwe inzichten? Graag wordt verwezen naar Gal. 3 : 27, 28: "Want zovelen als gij in Christus gedoopt zijt, hebt gij Christus aangedaan. Daarin is noch Jood noch Griek; daarin is noch dienstbare noch vrije; daarin is geen man en vrouw; want gij allen zijt één in Christus Jezus". Allen één in Christus Jezus. Jood en Griek zijn één. Heer en slaaf zijn één. Man en vrouw zijn één. Er is geen onderscheid. Voor allen, ongeacht nationaliteit, klasse of geslacht, is en wordt de toegang tot God door het geloof in Christus ontsloten.

Het belangrijkste in het boekje van drs. C. van Sliedregt is m.i. dit, dat hij laat zien dat de herschepping van de gevallen mens hem weer brengt tot de orde van de schepping: Zij is dienende, als een onmisbare "hulpe" tegenover haar man, die haar "hoofd" blijft ondanks haar volledige gelijkwaardigheid in het Koninkrijk Gods.

Buiten die herschepping vanuit Christus heersen wantoestanden. Mannen heersen over hun vrouwen als slavinnen. Dit heeft God nooit bedoeld noch gewild. Het is een droevig gevolg van de diepe zondeval. Het tegendeel komt ook voor: De vrouw verbreekt haar betrokkenheid op de man, haar "hulpe" zijn. Zij maakt zich zelf-standig tegenover de man, ja wil regeren over de man. De huidige emancipatie-beweging is hiervan een overduidelijk bewijs.

Aan deze wantoestanden wordt in de herschepping in beginsel een eind gemaakt. Genade laat niet toe dat de man heerst over de vrouw noch dat de vrouw heerst over de man. Het nieuw-testamentische beeld van de relatie man-vrouw is zodanig: dat bij bekeren tot de levende God in Christus, man en vrouw weer hun eigen plaats ontvangen. Een plaats die in overeenstemming is met Gods scheppingsorde. De scheppingsorde, waarin de man het hoofd van de vrouw is, wordt door de herschepping niet ongedaan gemaakt maar in luister hersteld.

Ds. L.W. van der Meij.

Het Wilhelmus

Wie kent nog ons complete volkslied?

In dit jaar van Oranje gedenkdagen verscheen een uitgave van het COMPLETE WILHELMUS bestaande uit alle 15 verzen. Deze uitgave van 16 pagina's is uitgevoerd in fraaie speciaal getekende sierletters en voorzien van een schitterende omslag in 4 kleuren met de beeltenis van Willem van Oranje voor slechts f 2,75.

Bij aantallen voor uitdeling gelden speciale prijzen welke op aanvraag worden verstrekt. Het is een uitgave van boekhandel G.J. van Horsen, postbus 18, 3770 AA Barneveld, tel. 03420 - 15956.

B.

Arm of Rijk

Uitgave van de stichting „Woord en Daad”

In een van de vorige nummers maakten we melding van de brochure Rekenschap van ons rentmeesterschap.

De stichting „Woord en Daad” gaf ook een werkboekje uit over de ontwikkelingsproblematiek met als voorbeeld Haïti, ten behoeve van de hoogste klassen van het basis-onderwijs en de brugklassen.

Het werkboekje heeft tot inhoud de hoofdstukken 1. De derde wereld; 2. Hoe komen die grote verschillen tussen arm en rijk?; 3. Wat hebben wij daarmee te maken?; 4. Deel II - Haïti; 5. Hoe Helpt „Woord en Daad”?

De brochure kan besteld worden door overmaking van f 5,—, verhoogd met f 2,30 portokosten, op postgiro 30.20.900 van eerdergenoemde stichting te Gorinchem m.v.v. „brochure”.

Het werkboekje, c.q. meerdere ex. hiervan zijn op aanvraag verkrijgbaar bij het kantoor van de stichting, postbus 560, 4200 AN Gorinchem (telef. 01830 - 26671), waartoe een geheel vrijwillige bijdrage in de kosten wordt gevraagd.

B.

Voor de jeugd

Het Zonnekind 78

Beste jongelui!

"Toen zeide Delila tot Simson: Zie gij hebt met mij gespot en leugens tot mij gesproken: Verklaar mij toch nu, waarmee gij zoudt kunnen gebonden worden. En hij zeide tot haar: Indien zij mij vastbonden met nieuwe touwen, met welke geen werk gedaan is, zo zou ik zwak worden en wezen als een ander mens. Toen nam Delila nieuwe touwen en bond hem daarmee, en zeide tot hem: De Filistijnen over u, Simson (de achterlage nu was zittende in een kamer); toen verbrak hij ze van zijn armen als een draad."

Richt. 16 : 10 - 12

Simson heeft de zeven verse zelen verbroken. Dat was zo hoorden we de vorige keer, geen verdiensten van Simson. Simson die speelde met het heilige, had verdiend dat God hem in de steek liet. Doch dat deed de HEERE niet.

Want de roeping en de verkiezing Gods zijn onberouwelijk. God kon wel van Simson af, doch Hij kon van Zijn eigen voornemen niet af. Want Simson was door Hem bestemd om Richter te zijn, en dat is hij gebleven door alles heen. Ziet God dan de zonden over het hoofd? In geen geval. Ik geloof hier op die meerdere Simson te mogen wijzen, het Zonnekind bij uitnemendheid, de Zon der gerechtigheid, de Heere Jezus Christus. Hij is ook gebonden geworden in de hof van Gethsemané. Hij had de macht om deze banden te verbreken. Doch Hij deed dat niet. Integendeel: Hij liet Zich binden en wegvoeren, al is het dan niet direkt door de Filistijnen, het was toch door Zijn vijanden. Hij nam daardoor voor Zijn rekening datgene wat Simson zich waardig had gemaakt.

Dat is het grote wonder van genade door recht, wat we in de Schrift iedere keer weer tegen komen. Dat is een van de grondregels van het koninkrijk Gods. En die regel geldt ook nu nog. Het Avondmaalsformulier zegt het zo schoon, dat Hij gebonden is, opdat Hij ons zou ontbinden. Wij zitten allemaal

gebonden in de banden van de zonden, we zijn daardoor een prooi van de vijand der ziel, dat is de duivel. En als God met ons handelde naar onze verdiensten, we zouden voorgoed in de handen van de vijand vallen en er zou geen ontkomen aan zijn. Doch dankzij het feit dat de Heere Jezus Christus de schuld van Zijn volk voor Zijn rekening heeft genomen, kunnen zij de banden verbroken zien en weer in vrijheid uitgaan. Als men door het geloof het oog op de Heere Jezus mag slaan, breken de banden. Dan is niet het kind machteloos, doch de vijand. Het kind is dan sterk, door Christus, Die kracht in zwakheid volbrengt. Als dat gebeurt, roemt men alleen in Hem.

Doch dit zijn menigmaal maar momenten, gelijk dit uit het vervolg van het leven van Simson ook wel blijken zal.

Toen de zeven zelen door Simson verbroken waren op het geschreeuw van de vrouw dat de Filistijnen over hem kwamen, zijn die Filistijnen natuurlijk niet komen opdagen. Zij hebben zich stil gehouden in hun schuilplaats. Het was voor deze keer mislukt. En de vraag zal wel in hun hart zijn opgekomen of zij hem ooit wel in handen zouden krijgen, gezien de ervaringen die zij in de loop der jaren al met Simson hadden opgedaan. Want Simson heeft Israël 20 jaren gericht. Vergeet dat niet.

Doch al was de eerste poging, om achter het geheim van Simsons kracht te komen, mislukt, zij gaven daarom de moed niet op. Zij gingen naar huis. Mogelijk zou er een volgende gelegenheid komen, waarop het hen wel gelukken zou.

De vrouw van haar kant zag zich door Simson bedrogen. En dat niet alleen. De 5500 zilverlingen bleven ook nog buiten haar bezit. En het geld bleef toch een sterke trekpleister. Ik vermoed dat zij op het moment dat Simson de zeven verse zelen verbrak, niet veel tot hem gezegd zal hebben. Zij was van zijn verschrikkelijke kracht zeer zeker geschrokken, waarom het haar maar geraden voorkwam, om zich voorlopig maar mak te houden. Zij is natuurlijk wel in overleg getreden met haar volksgenoten, de Filistijnen. Jongens, of mogelijk wel: heren, zal zij gezegd hebben, de poging is mislukt. Simson heeft mij bedrogen. Ik kan het ook niet helpen.

Met een dergelijk excuus, wat wel aardig klonk, schoot men natuurlijk niet veel op. Daarom zullen zij met de vrouw een "nieuwe afspraak" hebben gemaakt. Zij moest het toch nog maar eens proberen. Wie niet waagt, wie niet wint. Zo redeneert de wereld nu eenmaal. Men moet wat wagen, om wat te winnen. Doch het is veelal waaghalzerij, die uiteindelijk alleen maar verlies brengt. Dat zal ons ook hier de geschiedenis leren. En mochten wij het leren om onze kostelijke ziel er niet aan te wagen voor de eeuwigheid.

Toen de vrouw na het vernieuwde onderhoud met de Filistijnen, weer in contact met Simson kwam, heeft zij gelegenheid gezocht om op dat vorige spel nog eens terug te komen. Hij zou haar verklaren waarin het geheim van zijn kracht gelegen was. Doch alles wat hij haar gezegd had, bleek geen waarheid te zijn. Dat wordt Simson op een gevoelige wijze aan de weet gebracht. Gij hebt met mij gespot. Gij hebt leugens tegen mij verteld. Dat was niet zo mooi. Simson, je mag met mij niet spotten, je mag tegen mij geen leugens vertellen. Helemaal ongelijk kun je Delila niet geven. Simson had met haar niet eens in contact mogen treden. Doch de weg terug schijnt voor hem een heel moeilijke weg geweest te zijn. De weg terug is altijd moeilijk. Doch dat neemt Simson ook niet in acht.

Hij had wel die zeven verse zelen verbroken, doch de banden met Delila kon hij niet verbreken. Delila hield ook vol. Simson verklaar mij nu eens waarin toch je grote kracht bestaat. Vertel mij nu eens de waarheid. Ik meen het toch goed met je. Waarom leid je mij dan om de tuin. Toe Simson, zeg het mij nu eens eerlijk: Waar zou je mee gebonden kunnen worden.

Voor de tweede maal wordt voor Simson de strik gespannen. En in plaats dat hij die nu zoekt te ontlopen - een gewaarschuwd mens geldt immers voor twee - gaat hij op de vraag van Delila in. O zeker, hij zal het haar niet vertellen. Hij zal het haar nooit vertellen. Zo heeft het mogelijk in zijn gedachten geleefd. Doch hij vergat dat er grenzen zijn, ook aan Gods lankmoedigheid. Delila laat niet met

zich spotten. Maar God doet het ook niet, Simson! Houd je er rekening mee! Wil jij dat ook doen, lieve vriend of vriendin, die u mogelijk ook op een hellend vlak bevindt en niet van terugkeren weten wil.

Simson zegt tegen Delila, dat als zij hem zouden binden met nieuwe touwen, dan zou hij zwak wezen als ieder ander mens. Dan was daarmede het geheim van zijn kracht opgelost. Het moesten touwen zijn waar nog nooit werk mee was verricht. Dus echt nieuw. Nu dat was op alle manier te proberen. Zo moet de vrouw minstens hebben gedacht. Zij zal alvorens de tweede proef te nemen, eerst wel weer overleg gepleegd hebben met haar opdrachtgevers, de Filistijnen. En die zullen op hun beurt Delila wel van nieuwe touwen hebben voorzien. En dat het touwen geweest zijn van de beste soort, daar kan een ieder zich wel van overtuigd houden.

Toen nam Delila nieuwe touwen en bond hem daarmede, en zeide tot hem: De Filistijnen over u, Simson! Het staat er allemaal zo heel eenvoudig, zo nuchter mogelijk. Er gaat natuurlijk een diepe ernst achter schuil. De vrouw zal hem ook nu weer met haar zoet vleienende woorden, zo ver hebben zoeken te brengen, dat zij gelegenheid kreeg om de touwen om zijn armen te snoeren. Zij deed dit gelijk de eerste keer met die zeven verse zelen. Het ging spelenderwijs. Simson mocht geen achterdocht krijgen. Er zijn schrijvers die menen dat zij Simson in slaap gemaakt heeft, dat zij hem daartoe veel sterke drank te drinken gegeven heeft. Het lijkt mij niet onmogelijk, doch het is alleen maar gissen. En wanneer iemand slaapt, kun je hem moeilijk de armen binden met twee sterke touwen zonder dat de persoon in kwestie wakker wordt. Het zal dus wel met zijn volle bewustzijn gebeurd zijn. Heel liefelijk, heel zoet, maar tegelijkertijd worden de touwen heel strak getrokken. Want wat de eerste keer gebeurd is, wil zij zich nu weer niet zien overkomen.

De vijanden hebben hun plaats weer ingenomen in een kamer. Uiteraard zonder dat Simson daar iets van wist. Zij moesten bij de hand zijn om zo nodig in te kunnen grijpen, als blijken mocht dat inderdaad deze krachtmens toch te binden zou zijn. Hoe het verder is gegaan vertellen we jullie de volgende keer.

Jullie aller vriend,

Ds. H.C. v.d. Ent.

Boekbespreking

Boeken van Stark-Textel
Postbus 302, 1794 ZG Oosterend N.H.,
tel. 02223 - 661 of 495

1. **Inkeer** door H. Kingmans. Dit boek verscheen in tweede druk met een aangepaste spelling, geheel opnieuw gezet. Het bevat een verhaal uit de tijd van de Tweede Wereldoorlog. Het speelt zich alles af in een dorp dicht bij de Grebbelinie. Er wordt een keurig Christelijk gezin in beschreven. De vader werkt bij een boer. Een der zoons komt daar later ook. Maar Bertus, een andere zoon, wil dat niet. Hij houdt er andere gevoelens op na. Hij komt bij een kaashandelaar in dienst, waar hij zijn best doet. Later trouwt hij met het enige kind van zijn patroon. Hij heeft goede toekomst-verwachtingen. Geruchten over een komende oorlog gelooft hij niet. Totdat het werkelijkheid wordt. Er komt een heel moeilijke tijd voor Bertus. Zijn vrouw komt door alles wat zij meemaakt tot inkeer. Zij laat zich later dopen. Hoe het verder met Bertus gaat wordt niet verhaald. Het is een spannend verhaal, dat heel goed beschreven is. Het mist geestelijke diepgang. Om een voorbeeld te noemen: Op blz. 121/122 lezen we: Kind, het is zo eenvoudig. Je hebt alleen maar te geloven, dat Jezus de Zoon van God is. Geloof in Hem en het is in orde. Dan kun je alles dragen. Zo spreekt de vader van Bertus tot zijn verontruste schoondochter. Overigens is het een zeer lezenswaardig verhaal, dat dit boek bevat.

Het telt 154 pagina's en kost ingenaaid f 13,75.
2. **Huib van Wielen** door H. Kingmans. Het is de derde druk, met een aangepaste spelling, geheel opnieuw gezet. Het boek bevat een spannend en leerzaam verhaal omtrent een jongen, die telkens driftbuien heeft. Hij heeft steeds weer spijt, maar altijd valt hij weer in deze zonde, soms door een

kleinigheid. Hij heeft verstandige ouders en de meester op school weet hoe hij met zo'n jongen moet omgaan. Er worden verschillende voorvallen beschreven. Het laatste is, dat Huib op de ambachtsschool een medeleerling met een hamer op het hoofd slaat. Het loopt gelukkig nog goed af, maar Huib had een moordenaar kunnen zijn. Of hij door dit alles zijn drift overwint wordt niet beschreven. Wel, dat Huib erkent, dat de Heere alleen hem kan helpen. We kunnen dit boek aanbevelen. Er is voor kinderen wat uit te leren en voor ouders ook. Het boek telt 103 pagina's en kost ingenaaid f 8,90.

B.

Uitgeverij Stark Texel, postbus 303,
1794 ZG Oosterend

Kanttekeningen bij de reageerbuisbaby door B.J. Zijl.

De schrijver is voorlichtingsambtenaar van de stichting V.B.O.K. en weet waar hij het over heeft. Hij heeft al verschillende boeken op zijn naam die over de bescherming van het (ongeboren) kind handelen. We hebben al enkele keren de boeken in een recensie aanbevolen. Dat kunnen we ook met dit boekje van 32 blz. doen. Het handelt over de vraag of het ethisch verantwoord is om via de reageerbuis kinderen het leven te geven. De schrijver beantwoordt deze vraag ontkenkend. Hier hebben we te maken met een nieuw bewijs van de verwording van het denken en doen van hen voor wie niet het Woord des Heeren tot richtsnoer dient. Er is aan toegevoegd een vraaggesprek met Ds. A. Bac, voorzitter van de adoptie-vereniging Gereformeerde Gezindte.

B.

Met grote blijdschap en dankbaarheid aan de HEERE geven wij U kennis van de geboorte van onze zoon en ons broertje

Dirk Johannis

Wij noemen hem Dick.

L.W. van der Meij
C.F. van der Meij - Doorn
Coos
Jos
Sieneke
Leo

18 april 1984
Plein 46, 4543 BK Zaamslag.

1958 - 25 Jaar - 1983

Woninginrichting
en stoffering

Meubelen en
vloerbedekking
Gordijnen -
zonwering enz.

Vrijblijvend komen wij
bij U aan huis met onze
stalen collecties.

Bel ons eens voor een
afspraak.

Beleefd aanbevelend
B. Wierkamp
Frankenord 17
Rotterdam
Tel. 010 - 823487

PLAATS UW
ADVERTENTIES
IN
BEWAAR HET PAND

Dagje uit met de vereniging?
Een bruikbaar idee:
een vleesfondue-avond;
een vorstelijk lopend buffet; een stijlvol verzorgd diner of koffietafel in 'IRENE': gezellig, vakkundig, betaalbaar en . . . in eigen kring!

HOTEL - REST.
'IRENE'
Fam. Bostelaar
ELSPEET
tel. 05779 - 1236

Stationssingel 50
Tel. 08385 - 13978
Postbus 177
3900 AD Veenendaal

Wel eens op
TEXEL
geweest?

Beslist de moeite waard. Bos, duinen, zee, vogelbroedplaatsen, visgelegenheden, etc., en . . . rust.

U kunt op

'DE VERRASSING'
gebruik maken van volledig pension voor groot en klein.

Prijzen v.a. f 270,- p.w. Of u kunt kiezen voor een bungalow met alle comfort of sta-caravan.

Voor 60-plussers speciale voor- en naseizoenprijzen.

Vraag vrijblijvend onze kleurenfolder aan.
Tel. 02223-661 of 391.